Seat No. : _______________

AC-112

April-2025

B.A., Sem.-VI

CC-312 : Gujarati

(ભાષાવિજ્ઞાનને ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય)

Time : 2½ Hours] **[Max. Marks : 70**

સૂચના : (1) પ્રત્યેક પ્રશ્ન લખવો ફરજિયાત છે.
(2) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(3) પ્રશ્ન 1 થી 4 માં આંતરિક વિકલ્પ આપેલ છે.

1. સામાજિક સાંસ્કૃતિક અને ઐતિહાસિક પ્રેરક પરિબળોને આધારે વિકસેલા ગુજરાતી **14**

અથવા

1. ટૂંકમાં નોંધ લખો : (કોઈપણ **બે**) **14**
   (1) અંગસાધક સંસ્કૃત પૂર્વપ્રત્યયો.
   (2) અરબીને ફારસી પૂર્વ-પરપ્રત્યયો
   (3) ગુજરાતી ભાષામાં દ્વિરુક્તપ્રયોગો
   (4) ગુજરાતી ભાષા.. સમાસ રચનાઓ

2. ગમે તે **બે** મુદ્દા પર નોંધ લખો : **14**
   (1) ગુજરાતી ભાષામાં વચનવ્યવસ્થા
   (2) વિકારીનામને વિશેષણો
   (3) ગુજરાતી ભાષામાં લિંગ સિદ્ધિને લિંગભેદ
   (4) ગુજરાતી ભાષામાં વિભક્તિ વ્યવસ્થા

3. કોઈપણ **બે** વિષય પર નોંધ લખો : **14**
   (1) સંયોજકો અને નિપાતો
   (2) કૃદંતના વિધ વિધ પ્રયોગો ના અર્થ
   (3) ક્રિયા વિશેષણો
   (4) સંયુક્ત ક્રિયાપદો

4. વાક્ય એટલે શું ? તે અંગે ચર્ચા કરી, વાક્યના પ્રકારો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

4. ટૂંકમાં નોંધ લખો : **14**

(1) વાક્યના રચના મૂલક પ્રકારો

(2) વાક્યના પ્રયોજન મૂલક પ્રકારો

5. વિકલ્પોને આધારે કોઈપણ **સાત** પ્રશ્નોના જવાબ લખો : **14**

(1) ગુજરાતી શબ્દભંડોળ સંદર્ભમાં જે શબ્દોના મૂળ સંસ્કૃત ભાષા સંદર્ભમાં ન હોય તેવા શબ્દોને શું કહેવાય ?

(a) તત્સમ્ (b) તદ્ભવ (c) અરબી-ફારસી (d) એકપણ નહીં

(2) ખડકી, બાવળ, વોંકળો, પહેરણ જેવા શબ્દો કયા વર્ગના છે ?

(a) તળપદા (b) તત્સમ (c) અરબી ફારસી (d) અંગ વિસ્તારક

(3) નીચેનામાંથી કયા દ્વિરુક્ત પ્રયોગોમાં અર્થ ઘટકની પુનરાવૃત્તિ જોવા મળે છે ?

(a) પડાપડી (b) અડધો અડધ (c) રદબાતલ (d) વારંવાર

(4) "મનગમતું ને મધમીઠું વાદળ હોંઠો પર માંડ્યું"માં <u>મધમીઠું</u> એ સમાસ ઓળખાવો.

(a) ઉપપદ (b) કર્મધારેય (c) તત્પુરુષ (d) મધ્યમપદલોપી

(5) અ, ક, ડ, લ, ઈય... એ પ્રત્યયો કયા પ્રકારના છે ?

(a) તત્સમ (b) અંગવિસ્તારક (c) તદ્ભવ (d) એકપણ નહીં

(6) ભારપૂર્વકના કથન પ્રયોગ માટે કયો નિપાત યોગ્ય છે ?

(a) જ... (b) પણ (c) માત્ર (d) તો

(7) પદસમૂહો, બે વાક્યો અને પદોને જોડનારને શું કહેવાય ?

(a) નામયોગી (b) સંયોજક (c) નિપાત (d) વિભક્તિ

(8) સ્ત્રીલિંગને બતાવવા માટે કયો પ્રત્યય વપરાય છે ?

(a) આ (b) ઈ (c) ઓ (d) ઉ

(9) આપેલી સંજ્ઞાઓમાંથી કઈ સંજ્ઞાને બહુવચન "ઓ" પ્રત્યય લાગતો નથી ?

(a) મગફળી (b) માતા (c) વિચાર (d) માણસ

(10) લક્ષ્મીથી હાથમાં પકડેલી ચ્હા ઢોળાઈ ગઈ ! આ વાક્યનો પ્રકાર ઓળખાવો.

(a) સંકુલ (b) કર્મણિ (c) પ્રશ્નાર્થ (d) ભાવેપ્રયોગ

(11) નીનુ ભાઈ સ્કૂલમાં ક્યારના આવ્યા છે ? વાક્યનો પ્રકાર ઓળખાવો.

(a) પ્રેરક (b) પ્રશ્નાર્થ (c) કર્મણિ (d) નિષેધ

(12) ગુજરાતી ભાષામાં વાક્યના પ્રમુખ પ્રકારો કેટલા છે ?

(a) માત્ર ત્રણ (b) બે-પાંચ સુધી (c) ઘણા (d) ચારથી પાંચ